

KIRKJAN Í SANDAVÁGI 100 ÁR

troyst og friður

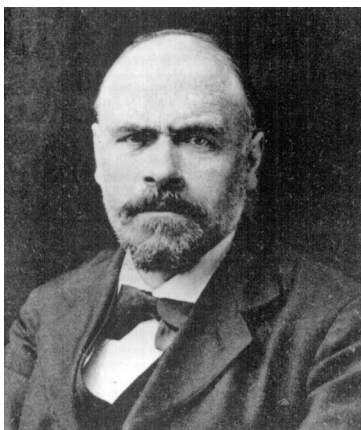
paa en Arkitekt, der havde villet fremstille noget nyskabt, helstøbt og afsluttet. Kirken er bygget i en Stilart, som gør den helt forskellig fra alle andre færøske Kirker.»

Onkrum hefur Absalon Joensen tó hug at finnast at. Hann umrøðir krosshválið í kirkjuni – »en særdeles smukt formet Krydsvælvning«, sum hann tekur til, men sum hann tó heldur ikki hava »fundet Forstaaelse hos Malermesteren«. Hugleiðingar Absalons um kirkjuklokkuna, ið tá var, er stuttlig at lesa:

»I en saa statelig Kirke virker det meger flovt at høre Lyden af

en Klokke, der er blottet for al Kirkeklokkeklang. Og man ønsker i sit stille Sind, at et og ander af den øvrige Bekostning maatte have været anvendt til Anskaffelse af en Klokke med rigtige Malmtoner.«

Amtmaðurin setti próstur in og prestar »blev«, sigur Absalon Joensen »Søndag Morgen ført til Sandevaag af »Beskytteren« hvis Øverstkommanderende elskværdigst havde slaaet Døren op paa vid Gab for alle, som havde lyst til at komme med – c. 150 Mennesker fra Thorshavn.»

A. C. Evensen, 1874–1917, settur próstur, vigdi Sandavágs kirkju 29. apríl 1917

»Processionen, sum bragte Kirkens hellige Kar og Bøger i den nye Kirke, gik ud fra Kirkeværgens, Jens Pauli Heinesens Hjem.« Í hesi skráðgonguni, vóru, umframt próst og prestar, amtmaðurin, næstkommanderandi á »Beskytteren«, Danielsen, postmeistari, J.E. Thomsen, keypmaður, Magnus Jacobsen (Kirkens Arkitekt og Bygmester), H. C. W. Tórgarð (Tilsynshavende ver Kirkens Opførelse), og Absalon Joensen metti, at eini 500 fólk mundu vera í kirkjuni, »som fyldtes indtil Trængsel«.

Sum tekst til víglsutaluna brúkti A. C. Evensen 23. sálm í Gamla Testamenti, og prestur in Chr. Petersen prædikaði yvir 84. sálm.

Frásøgnin í »Færøsk Kirketidende« um kirkjuvígsluna í Sandavági 29. Apríl 1917 endar við hesum orðum:

»Vejret var straalende. Og Sandevaags Indbyggere var som sædvanlig gæstfrie. Thorshavnerne, som paa udvejen begyndte jammerligt at fryse, vendte hjem i straalende Humør.«

Klokkan, sum var í Sandavágs kirkju í 1917, var tá 224 ára gomul. Johan Heindrich Weyhe, løgmaður, gav hana í 1693. Tá var bara ein gomul lítil skipsklokka í kirkjuni, og illa gekk hjá løgmanni at hoyra hana niðan á Steig. »Av hesi orsök« sigur Ludvig Petersen í Sandavágs søgu, »gav J. H. Weyhe kirkjuni eina nýggja klokku. Hon er so stór, at hon varð nýtt og var væl nýtilig til 1931, tá nýggj klokka kom«.

Á klokkuni, ið J. H. Weyhe gav, stendur á latinskum máli soleiðis: SI.DEUS. PRONOBIS.QIS. CONTRA. NOS. 1693. – Hetta merkir: »Er Gud við okkum, hvør kann tá vera ímóti okkum.«

Hvørki á klokkuni sjálvari ella aðra staðni er tilskilað, hvør stoypt hevur. Í greinini »De Færøske kirkeklokker og ringeskikke«, sum Jørn Jørgensen hevði í tíðarritinum »Acta Campanologica« í 1983, stendur bara, at klokkan er stoypt í 1693, at slagringurin er 41 cm í tvørmáti, og at klokkan er »foræret af laugmanden«.

Nú klokkan varð avmyndað her fyri, kom fram, at saman við árstalínum 1693 standa tveir bókstavir , S og I, men enn hevur ikki eydnast at finna út av, hvat hesir bókstavirnir merkja, - t.d. um teir kanska eru forbókstavirnir hjá stoyparanum.

Tá Útvarpið fyrst í 1980-unum og út eftir fór at gera upptøkur til sálmasavnið, sum m.a. varð brúkt í sambandi við morgunlestrar, aftrat teimum upptøkunum, sum vóru frammanundan, fall tað arbeiðið mær í lut. Ein stórur partur av teimum upptøkunum varð gjørdur í Sandavágs kirkju, einar 275 í tali. Fólk komu í kirkjuna at syngja, og útvarpsmaðurin varð altíð væl móttikin, men tá var ikki so lagaligt at ferðast vestur í Vágar sum nú, tí tú skuldi jú sigla um Vestmannasund. So eitt kvøldið, eg eri komin vestur, sangfólkini eru komin, og eg eri í ferð við at gera klárt, varnist eg , at eg havi gloymt ein týðandi lut – eina streymforsýning – eftir í Havn. Tí kundu ongar upptøkur gerast, og eg stúrsaði sjálvandi við, men tá segði eitt av sangfólkunum: Far tú bara suður aftur og kom vestur aftur í morgin. Vit síggjast aftur tá – samme tid og samme sted!"

Uggandi orð, sum mangan eru runnin fram fyri meg síðani.

Við tøkki fyri mangar góðar løtur saman við góðum fólki á orgulloftinum í Sandavágs Kirkju.

Á Sortugrasastykkinum í Hoyvík 24. apríl 2017
Janus Mohr

*Betur hon lívdi enn gamalt grót,
kirkjan á nesi og tanga,
syndarum veitti hon sálarbót,
gívrur og huldum hon vardi ímót,
verjir enn móti tí ranga.*